



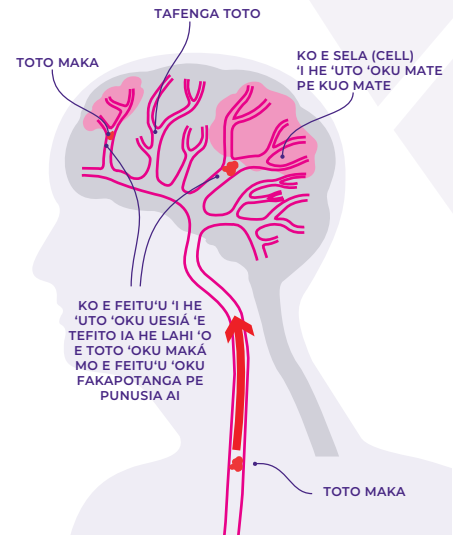
MĀLŌ E LELEI,  
TĒNĀ KOUTOU KATOĀ,  
NOA'IA, MAURI,  
NI SA BULA VINAKA,  
FAKAALOFA LAHI ATU,  
TĀLOFA,  
KIA ORANA,  
MĀLŌ E LELEI,  
MĀLŌ NĪ,  
TALOFA LAVA,  
PEA MĀLŌ 'ETAU LAVA KIA  
KIMOUTOLU KOTOĀ

**Ko e tohi fakahinohino ko enī 'oku 'oatu ia ma'au mo ho fāmīlī/fānaú/  
kāingá 'a ia 'oku hiki ai e ngaahi fakamatala fekau'aki mo e fo'i'akau  
faito'o ko e XARELTO® (Za-REL-toe) pe 'oku toe 'iloa ko e rivaroxaban  
(ri-va-rox-ah-ban).**

Ko e tohifakahinohino ko enī 'oku 'ikai ke ne fetongi 'e ia ho fatongia totonu ke ke talatala ki ho'o toketaá pe ko e toketā talavai. 'Oku 'ikai 'oatu he tohi fakahinohinó ni 'a e ngaahi fakamatalá kotoa, ka 'oku 'i ai e ngaahi fakamatala mahu'inga fekau'aki mo hono ngāue'aki 'o e Xarelto. Kapau te ke fiema'u ha tānaki atu ki he fakamatalá ni, pe 'oku ke tāla'a ki hono ngāue'aki 'o e fo'i'akau faito'o Xarelto, faka'eke'eke ho'o toketaá pe toketā talavai, pe ko ho'o lau 'a e Consumer Medicine Information 'i he [www.medsafe.govt.nz](http://www.medsafe.govt.nz).

## Ko e hā nai e 'uhinga 'oku faito'o'aki au 'a e fo'i'akau Xarelto?

- ◆ 'Oku hanga 'e he fo'i 'akau Xarelto 'o fakasi'isi'i 'a e malava ke maka pe fakafefeka ai ho toto (blood clot).
- ◆ 'E fakatu'utāmaki 'aupito ka maka pe fakafefeka ho toto. He ka tafe 'a e toto kuo maká pe fakafefeká ki ha fo'i kālava 'e malava ai ke ne fakatupunga ha maumau pe faingata'a'ia lahi ki ho'o mo'ui, 'o hangē ko e pākālava (stroke).
- ◆ Ko e me'a angamaheni pe ia ke fakafolo 'aki 'a e fo'i 'akau Xarelto ha ni'ihi 'oku nau faingata'a'ia 'i he maka pe fakafefeka honau totó, tautefito ki a kinautolu ne toki 'osi ha tafa ki he hokotanga hui he kongalotó pe tui (hip or knee replacement surgery), pe 'oku nau mo'ua he fa'ahinga palopalema 'o e mafu ava pe non-valvular atrial fibrillation.
- ◆ 'Oku toe ngāue'aki foki 'a e fo'i'akau Xarelto ke faito'o'aki 'a kinautolu 'oku maka pe fakafefeka e totó he va'é pe ma'ama'a, pea mo ta'ofi foki ke 'oua na'a toe hoko.
- ◆ Mahalo pe ne 'osi 'oatu 'e ho'o toketaá kia koe ha fo'i'akau Xarelto 'i ha toe 'uhinga kehe. Ka ke toe 'eke pe ki ai 'a e 'uhinga 'oku ke folo ai 'a e fo'i'akau Xarelto.



Anga hono fakatupu 'e he toto maká ha pākālava

## 'E anga fēfē 'a 'eku folo 'a e fo'i 'akau Xarelto?

- ◆ 'E fakahā atu pe 'e he toketaá e lahi 'o e fo'i'akau Xarelto ke ke foló. Pea fakapapau'i 'oku ke muimui pau ki he 'ene fakahinohino.
- ◆ Ko e fo'i 'akau Xarelto milikalame 15 (mg) mo e 20 (mg) 'e fiema'u ia ke ke folo fakataha mo ha'o kai.
- ◆ Ko e fo'i 'akau Xarelto milikalame 10 (mg) 'e 'ikai fiema'u ia ke folo 'aki ha me'akai.
- ◆ Folo kakato e fo'i'akau 'aki ha ipu vai.
- ◆ Kapau 'oku faingata'a'ia 'i ho'o folo kakato e fo'i'akau te ke lava pe 'o momosi 'o hu'i 'i ha ipu vai pe huhu'a 'apele 'o ke toki inu.
- ◆ 'Oku 'i ai pē ha fanga ki'i founga 'e tokoni atu kia koe ke ke manatu'i ke folo ai ho'o fo'i'akau, hangē ko hono folo he taimi ma'u me'atokoni (pongipongi, ho'atā mo e/pe efiafi), seti ho'o telefoni ke tatangi he taimi ke folo ai, pe ko e tala ki he fānili/fānaú/kāinga ke nau fakamanatu atu ma'u pē taimi ke folo ai.



Folo ho'o fo'i'akau Xarelto milikalame 15 mg pe 20 mg fakataha mo ha'o kai

## Fēfē leva ka mo'ungaloa ke folo 'eku fo'i 'akau?

### Kapau 'oku tu'o taha pē ho'o folo 'a e fo'i 'akau Xarelto he 'aho

- ◆ Folo'i e fo'i 'akau na'e ngaló 'i he taimi te ke manatu'i ai, 'i he 'aho pē ko iá. Kapau leva kuo 'osi ha 'aho ia 'e taha 'oku te'eki folo ho'o fo'i'akau, 'oua te ke tokanga koe ki ai. Hoko atu pe ho'o foló 'a'au 'i he taimi totonu ke folo ai.
- ◆ 'Oua na'a ke folo ua 'a e fo'i 'akau faka'angataha.

### Kapau 'oku ke folo 'a e fo'i 'akau Xarelto tu'o ua he 'aho

- ◆ Folo'i e fo'i taha na'e ngaló 'oua toe toloi 'i ho'o manatu'i pe. Kapau na'e mo'ungaloa ke folo ho'o fo'i 'akau he pongipongi pea a'u ki he taimi ke folo ai ho'o fo'i 'akau hokó 'i he efiafi, 'e lava pe ke ke folo'i fakatou'osi ai leva ke kakato.
- ◆ Toe foki pe ki he taimi folo angamaheni 'i he 'aho hoko, 'o taha he pongipongi pea taha he efiafi.
- ◆ 'Oua na'a ke folo 'o lahi hake ha fo'i 'akau 'e ua he 'aho.

## Fēfē kapau ne fu'u lahi 'a e fo'i 'akau neu folo (overdose)

'Oku fakatu'utāmaki 'aupito ka ke ka folo lahi 'a e fo'i 'akau Xarelto he 'e malava ke hoko ai ha fānoa e toto. Kapau 'oku ke tui ne fu'u lahi e fo'i 'akau Xarelto na'a ke foló pe ko ha'a ne hoko ia ki ha tokotaha kehe:

- ◆ Telefoni he vave tahá ki he senitā New Zealand National Poisons Centre 'i he **0800 POISON (0800 764 766)** 'o kumi fale'i ki ai pe ko ho'o hangatonu ki he va'a tokoni fakavavevave Accident and Emergency he falemahaki ofi tahá.
- ◆ 'Oua na'a ke toe tatali neongo ha'a ne 'ikai 'asi ha ngaahi faka'ilonga 'oku ke faingata'a'ia pe konahia.

## 'Oku fōtunga fēfē 'a e fo'i 'akau Xarelto?

Ko e fo'i 'akau Xarelto 10 mg 'oku lanu kulokula maama mo fuopotopoto pea 'oku tongi'i ha fo'i kolosi (BAYER-cross) 'i he tafa'aki 'e taha, pea "10" mo e fo'i tapatolu he tafa'aki 'e taha.



Ko e fo'i 'akau Xarelto 15 mg 'oku lanu kulokula ia mo fuopotopoto pea 'oku tongi'i ha fo'i kolosi (BAYER-cross) 'i he tafa'aki 'e taha, pea "15" mo e fo'i tapatolu he tafa'aki 'e taha.



Ko e fo'i 'akau Xarelto 20 mg 'oku lanu kulokula-fakapo'upo'uli (brown-red) mo fuopotopoto pea 'oku tongi'i ha fo'i kolosi (BAYER-cross) 'i he tafa'aki 'e taha, pea "20" mo ha fo'i tapatolu he tafa'aki 'e taha.



## Lolotonga ho'o folo 'a e fo'i 'akau Xarelto kuopau ke ke

- ◆ Fakahā kia kinautolu 'oku nau fai ho tauhi 'o hangē ko e toketā sino, toketā nifo, toketā talavaí pe toketā va'e, 'oku ke lolotonga folo 'a e fo'i 'akau Xarelto. 'E mahu'inga 'aupito ia koe'uhi he 'e malava 'e he fo'i 'akau Xarelto 'o uesia koe kapau 'oku toe 'i ai mo ha ngaahi faito'o kehe 'oku lolotonga fakahoko kiate koe.
- ◆ Fakamanatu ki ho'o toketaá pe toketā talavaí 'oku ke lolotonga folo 'a e fo'i 'akau Xarelto kapau 'oku teu ke ke ke ngāue'aki ha faito'o fo'ou 'o kau ai ha fa'ahinga faito'o fakaenatula, faito'o mei ha 'akau pe faito'o fakakuongamu'a (hangē ko e Rongoa Māori pe Chinese medicines).
- ◆ Fakahā ki ho'o toketaá kapau 'oku ke lolotonga feitama (hapū), pe palani ke ke feitama pe lolotonga fakahuha ha'o pēpē.

## Lolotonga ho'o folo 'a e fo'i 'akau Xarelto kuopau ke 'oua na'a ke

- ◆ Ta'ofi pe liliu e lahi 'o e fo'i 'akau 'oku ke foló ta'etomu'a fakahā ki ho'o toketaa.
- ◆ 'Oange ha fo'i 'akau Xarelto ki ha taha kehe, tatau ai pe pē 'oku puke 'a e tokotaha ko iá 'i he mahaki tatau 'oku ke puke ai.
- ◆ Faka'uli pe ngāue'aki ha mīsini kapau 'oku ke ongo'i tāvaivaia 'i hono folo 'a e fo'i 'akau Xarelto.

## Ko e 'ū faito'i kehe

- ◆ 'E malava pe ke tuifio 'a e fo'i 'akau Xarelto ia mo ha 'ū faito'o kehe.
- ◆ Ka ko e pau taha ke 'oua na'a hoko ha fakatu'utāmaki ke ke fakahā ki ho'o toketaá pe toketā talavaí 'a e kotoa e 'ū faito'o 'oku ke lolotonga ngāue'aki 'o kau ai mo ha faito'o 'oku fakatau ta'ema'u ha nōfua mei he fale talavaí, supamāketi pe ha falekoloa me'akai mo'ui lelei pe health food shop.

## Ko e hā e fuoloa 'e fiema'u keu folo ai 'a e fo'i 'akau Xarelto?

- ◆ 'E fakahā atu pe 'e he toketaá 'a e taimi pau ke ke folo ai 'a e fo'i 'akau Xarelto.
- ◆ Folo e fo'i 'akau Xarelto he 'aho kotoa pe kae 'oua kuo fakahā atu 'e he toketaá ke ta'ofi. Neongo 'e 'ikai teke ongo'i ha faka'ilonga lolotonga 'a ho'o faka'aonga'i 'a e Xarelto, 'oku lolotonga fai pe 'e he faito'o ni ia 'a 'ene ngāue 'i ho sinó ke malu'i koe mei he maka 'a ho toto pea mo e pākalava.

## Ko e hā e 'ū uesia tāmaki 'o e fo'i 'akau Xarelto?

Fakahā ki ho'o toketaá pe toketā talavaí he vave tahā 'o ka ke ongo'i faikehe lolotonga ho'o folo 'a e fo'i 'akau Xarelto. 'Oua na'a ke fakafofo 'i ha'o sio he lisi 'o e ngaahi uesia tamaki 'o e fo'i 'akau – he 'oku malava pe ia ke 'ikai ke ke ongo'i pe hoko ha me'a pēhē kiate koe. Ka ke 'eke pe ki ho'o toketaá pe toketā talavaí ha ngaahi fehu'i ke na 'oatu hono tali.

### Fakahā ki ho'o toketaá 'oua toe tatali pe a'utonu ki he va'a tokoni fakavavevave Accident and Emergency 'i he falemahaki ofi taha atu kia koé kapau 'e hoko ha taha e 'uuni me'a ni:

- ◆ Ha'o ongo'i tāvaivaia
- ◆ Ha fefulofulai tu'unga'a
- ◆ Feinga fakatau e mānavá, fatafata mamahi
- ◆ Ngaahi faka'ilonga ha fepaki kovi 'a e faito'o (allergy) hangē ko e veli, fepulopulasi e matá pe faingata'a e mānava.
- ◆ Engeenga e kilí mo e/pe kakano'i mata
- ◆ Fekefeke pe fānoa e toto, fakatātā 'aki e toto mei he te'enifo pe ihu.
- ◆ Mate ngūngū e umá mo e va'e
- ◆ Ninimo, pongia
- ◆ Hafuhafu mei ha mata'i tafa
- ◆ Lua pe tale toto
- ◆ Tu'uofi toto pe tu'umama'o toto
- ◆ 'Au toto
- ◆ Huhu'a mo fepulopulasi e kilí & fetoto'i

### Fakahā ki ho'o toketaá he vave tahā fekau'aki mo:

- ◆ Hela'ia, tea e kili & feinga ke fakatau e mānava
- ◆ Takataka'uli
- ◆ Ongoi tokakovi'ia
- ◆ Langa'ulu
- ◆ Fakalele, hakolokolo mo langa kete
- ◆ Langa e umá mo e va'e
- ◆ Faingata'a e tu'umama'o
- ◆ Mofi
- ◆ Hokohoko puke hangē ko e fakamomoko, mamahi e fo'i monga mo pala e 'aofi ngutu
- ◆ Veveli, kili veli
- ◆ Tā vave e mafu



'Oku 'i ai pe ngaahi faingata'a'ia pe nunu'a 'e ala hoko (risks) pea mo e ola lelei 'o e fo'i 'akau Xarelto. Tauhi pau hono foló 'o fakatatau ki hono tu'utu'uni. Kapau 'e hokohoko 'asi 'i ho sinó ha ngaahi faka'ilonga kovi pe ha uesia tamaki 'i ho'o folo 'a e fo'i 'akau, talatala leva ki ho'o toketaá, toketā talavaí pe ko ha mataotao he tauhi 'o e mo'ui lelei. 'Eke ki ho'o toketaá pe 'oku tonu pē'a hono fakafolo 'aki koe 'a e fo'i 'akau Xarelto pe 'ikai. Ko e fo'i 'akau Xarelto kuo 'osi fakangofua ko ha faito'o ke ma'u atu ta'etotongi (fully-funded) ia ke ta'ofi 'aki e maka pe fakafefeka 'a e totó hili ha tafa hui 'i he kongalotó pe tui; ke ne ta'ofi 'aki e maka pe fakafefeka 'a e totó 'i he 'uto (pākalava) mo e/pe ko ha 'ū kálava kehe 'i ho sinó kapau 'oku ke mafu ava (non-valvular atrial fibrillation); faito'o 'aki e 'ū kálava loloto he sinó mo e ma'ama'a (deep vein thrombosis and pulmonary embolism); pea mo ta'ofi 'aki e maka pe fakafefeka 'a e totó mei ha'a ne toe uesia 'a e kalava 'o e va'e mo e/pe ma'ama'a - ka 'oku 'i ai pe ngaahi fakangatanga ki hono ngāue'aki. 'E kei fiema'u pe ke totongi 'a e talatala ki he toketaá mo hono 'oatu e la'itohi ke ma'u'aki 'a e faito'o. Ka toe fiema'u ha fakamatala 'oku lahi ange pea ke lau e Consumer Medicines Information. Ko e tatau fakamuimui tahā 'e ma'u ia mei he [www.medsafe.govt.nz](http://www.medsafe.govt.nz) pe Bayer New Zealand Ltd, B:HIVE, Smales Farm, 74 Taharoto Road, Takapuna, Auckland 0622. Telefoni 0800 233 988. PP-XAR-NZ-0127-1. NA 12363. Septema 2020.